

Üniversitelerdeki Güzel Sanatlar Eğitim Programları Giriş Sınavı Sonuçlarının Değerlendirilmesi (Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Örneği)

Lale ALTINKURT*

Özet: Bu araştırmada, üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi programlarına giriş için yapılan özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin niteliklerinin ve öğrencilerin seçime temel oluşturan puanları ile başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma evrenini 2004–2005 öğretim yılında Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi yetenek sınavına başvuran 315 öğrenci ile programa giren 60 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma sonucunda, ÖSS puanı yüksek olan öğrencilerin yetenek sınavı puanları düşük olmasına rağmen sınavı kazandıkları belirlenmiştir. Ayrıca, öğrencilerin ÖSS puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında negatif ve orta düzeyde; yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: özel yetenek sınavı, güzel sanatlar, sanat eğitimi

Evaluation of Results of Fine Arts Education Programs Entrance Exam at Universities (Sample of Dumlupınar University Fine Arts Faculty)

Abstract: In this research it is aimed to determine the relation among qualifications of students participated in special ability exams made for entering fine arts programmes by universities and scores forming the basis of selections and their success. In the research, survey model has been used and research-data has been obtained from 315 students who applied to Special Skills Exam organized by Dumlupınar University Fine Arts Faculty in 2004-2005 education term and 60 students who passed the exam. In conclusion, it has been defined that; the students whose OSS scores were high passed the exam despite of low points on Special Skills Exam. Also; it has been found that while there is a negative and moderate relation between OSS Scores and the students' successes in applied lessons, there is a positive and low relation between Special Skills Exam score and the students' successes in applied lessons

Keywords: special skills exam, fine arts, art education

GİRİŞ

Sanat eğitimi, bireyin duygu düşünce ve izlenimlerini anlatabilmesi yeteneklerini ve yaratıcılık gücünü estetik bir düzeye ulaştırabilmesi, çağımız gereği form-fonksiyon ilişkisini kurabilmesi amacı ile yapılan eğitim çabasıdır. Bu çabanın özünde, toplumun bir üyesi olan insanın, uygar

* Yrd.Doç.Dr. Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi.

bir kişi olması; dolayısıyla uygar bir toplum oluşturması amacı vardır. Sanat eğitimi, geniş bir boyut içinde düşünülürse, çocuğun ve gencin tüm yeteneklerinin tanınıp, yaratıcı düşüncesinin ortaya çıkarılmasına yardımcı olur. Bunun yanında, sanat eğitimi ile bireylerin davranışlarında oluşan değişme, dönüşme, gelişme ve yenileşmeler toplumu ve giderek insanlığı etkiler (Uçan, 2002, s.4).

Türkiye’de plastik sanatlar eğitimi; üniversite düzeyinde, Güzel Sanatlar Fakültelerinde ve Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iř Öğretmenliği programlarında verilmektedir. Özel Yetenek Sınavı ile öğrenci alan bu fakültelele, farklı beklentilere sahip pek çok öğrenci başvurmaktadır. Sayıları oldukça az olan bu bölümlere öğrenci seçimi de oldukça zor bir iştir. Çünkü sınırlı sayıda kontenjan için çok sayıda aday başvuru yapmaktadır. Bu öğrenciler içerisinden, sanat eğitimi açısından en yeteneklilerin ve geliştirilebilecek çizgide olanların seçilmesi gerekmektedir. Bu da beraberinde birçok zorluğu getirmektedir.

Sanat eğitiminde ölçme ve değerlendirme süreci oldukça güçtür (Artut, 2001, s.293). Üniversitede istediği bölümlere giremeyen öğrencilerin birkaç haftalık derme çatma desen kurslarından sonra özel yetenek sınavlarına başvurmaları (Gençaydın, 2002, s.29), özel yetenek sınavına öğrenci hazırlayan kişi ve kurumların öğrencilere özellikle desen çiziminde belli duruşları kalıpsal olarak ezberletmeleri, bir ya da iki günde yapılan sınavlarda öğrencilerin anlık performanslarının yanıltıcı olabilirliliği, değerlendirme ölçütleri gibi pek çok sorun seçme sürecini zorlaştırmaktadır.

Özel yetenek sınavı ile öğrenci alan fakülte ya da bölümlere öğrenci alımının esasları Yükseköğretim Kurumu (YÖK) tarafından belirlenmiştir. Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-iř Öğretmenliği Programı için başvuru esasları ve yerleştirme puanının nasıl hesaplanacağı net olarak belirlenmiştir. Buna göre: (ÖSYS, 2004, s.13–14);

- Güzel sanatlar alanından (AGSL, meslek lisesi grafik bölümü vb) başvuracak adayların o yılıki ÖSS’den herhangi bir puan türünden en az 160, güzel sanatlar alanı dışından (genel liseler vb) başvuracak adayların ÖSS’den herhangi bir puan türünden en az 185 puan almaları gerekmektedir.
- Adayların I. ve II. aşama sınav puanlarına göre “Özel Yetenek Sınav Puanı (ÖYSP)” hesaplanmaktadır.
- Yerleştirmeye esas olan puanlar:
 - ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP)
 - Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOBP) (üç puan türünden en yükseği)
 - O yıl girilen ÖSS puanı (ÖSS-P) (dört puan türünden en yükseği)

puanlarının belli aralıklarla toplanmasından elde edilmektedir.

- Özel Yetenek Sınav Puanının (ÖYSP) ağırlıklandırmaya girebilmesi için bu puanlar standart puanlara çevrilmiştir. Bunun içinde ÖSYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması aşağıda verilen formüllere göre yapılmaktadır.

$$\text{Ortalama} = \frac{\text{ÖYSP'lerin Toplamı}}{\text{Aday Sayısı}}$$

$$\text{Standart Sapma} = \sqrt{\frac{\frac{\text{ÖYSP'lerin Kareleri Toplamı}}{\text{Aday Sayısı}} - \left(\frac{\text{ÖYSP'lerin Toplamının Karesi}}{\text{Aday Sayısı}^2}\right)}{\text{Aday Sayısı} - 1}}$$

- ÖYSP dağılımının ortalaması ve standart sapması bulunduğundan sonra her aday için ÖYSP Standart Puanı (ÖYSP-SP) hesaplanır. Bu hesaplamada aşağıdaki formül kullanılmaktadır.

$$\text{ÖYSP-SP} = 10 \times \frac{(\text{Adayın ÖYSP Puanı} - \text{ÖYSP Puan Dağılımının Ort.})}{\text{ÖYSP Puan Dağılımının Standart Sapması}} + 50$$

- Yerleştirmeye esas olan puan (YP) ise aşağıdaki formülle hesaplanmaktadır.

Güzel sanatlar alanından başvuran adaylar için:

$$\text{YP} = (1 \times \text{ÖYSP} - \text{SP}) + (0,52 \times \text{AOBP}) + (0,36 \times \text{ÖSS-P})$$

Güzel sanatlar alanı dışından başvuran adaylar için:

$$\text{YP} = (1 \times \text{ÖYSP} - \text{SP}) + (0,16 \times \text{AOBP}) + (0,47 \times \text{ÖSS-P})$$

Yerleştirme puanı formülünde görüldüğü gibi, güzel sanatlar alanından (AGSL, meslek lisesi grafik bölümü vb) gelen öğrenciler için, ÖSS puanı 0,36 ile Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOBP) 0,52 ile; güzel sanatlar alanı dışından (genel liseler vb) gelen öğrenciler için ise, ÖSS puanı 0,47 ile Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOBP) 0,16 ile çarpılmaktadır.

Güzel Sanatlar Fakültelerine Özel Yetenek Puanı ile öğrenci alımında kullanılan yöntem ise daha esnek tutulmuştur. Güzel Sanatlar Fakültelerinde, Özel Yetenek Puanlarının içindeki ek puanın ağırlığının ne olduğuna üniversitelerin kendisi karar vermektedir. Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesine 2004–2005 öğretim yılı için öğrenci seçilirken, YÖK tarafından Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Resim-İş Öğretmenliği programı için belirlenen seçme yöntemi kullanılmıştır. Ancak, ÖSS puanı barajı hem güzel sanatlar alanlarından, hem de güzel sanatlar alanı dışından başvuran öğrenciler için 160 puan olarak belirlenmiştir.

Özel Yetenek Sınavlarının kaç aşamadan oluşacağını, hangi konuda, teknikte ve sürede gerçekleşeceğini sınav değerlendirme komisyonu belirlemektedir. Yetenek sınavları genellikle birkaç aşamadan oluşmaktadır.

Sınav; belirlenen süreç içinde canlı modelden desen çizimi, cansız doğa (natürmort) çizimi, imgesel çalışma konularının yanında sanat alanına dönük sorulardan oluşan yazılı sınav şeklinde de olabilmektedir.

Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde de 2004–2005 eğitim öğretim yılı özel yetenek sınavında sınav komisyonu, özel yetenek sınavını canlı modelden desen çizimi, cansız doğa (natürmort) çizimini suluboya tekniğinde boyama şeklinde belirlemiştir.

Amaç.

Bu araştırmada, üniversitelerin güzel sanatlar eğitimi programlarına giriş için yapılan özel yetenek sınavlarına katılan öğrencilerin niteliklerinin ve öğrencilerin seçime temel oluşturan puanları ile başarıları arasındaki ilişkinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu genel amaç doğrultusunda araştırmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1- Özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin,
 - a- diploma alanları ve ÖSS puan durumları
 - b- yetenek sınavı puanları ne düzeydedir?
- 2- Özel yetenek sınavına giren öğrencilerin,
 - a- diploma alanlarına göre,
 - b- ÖSS puanları ile özel yetenek sınavından aldıkları puanlara göre, sınavı kazanma durumları nasıldır?
- 3- Programa giren öğrencilerin, ÖSS puanları ve özel yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında ilişki bulunmakta mıdır?

YÖNTEM

Bu araştırma; tekil ve ilişkisel tarama modelinde desenlenmiştir. Özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin genel özellikleri ile ÖSS puanları ve özel yetenek sınavından aldıkları puanlara göre, sınavı kazanma durumları belirlenmesinde tekil tarama modeli; programa giren öğrencilerin, ÖSS puanları ve özel yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında ilişkinin belirlenmesinde ise ilişkisel tarama modelinden (Karasar,1994, ss.79–81) yararlanılmıştır.

Araştırmanın evrenini 2004–2005 öğretim yılında, Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Özel Yetenek Sınavına başvuran öğrenciler ile programa giren öğrenciler oluşturmaktadır. Evrene ulaşma güçlüğü olmadığı dikkate alınarak örneklem alma yoluna gidilmeyip “kendini örnekleyen evren” (Çilenti,1984, s.137) çalışma evreni olarak kabul edilmiştir. Böylece çalışma evrenini, Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Özel Yetenek Sınavına başvuran 315 öğrenci ile programa giren 60 öğrenci oluşturmaktadır.

Araştırma verilerinin toplanmasında; yazılı doküman incelemesi tekniği kullanılmıştır. Özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin ÖSS puanları, yetenek sınavı puanları, alanları ve programa giren öğrencilerin 2004–2005 öğretim yılı güz döneminde uygulamalı derslerden aldıkları notlar fakülte kayıtlarından elde edilmiştir.

Araştırmada, özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin genel özelliklerinin çözümlenmesinde frekans ve yüzde hesapları; öğrencilerin diploma alanlarına göre ve ÖSS puanları ile özel yetenek sınavından aldıkları puanlara göre sınavı kazanma durumlarının belirlenmesinde çapraz tablo (crosstab) kullanılmıştır. Çapraz tablo, araştırmada kullanılan verilerin iki ya da daha çok sınıflamalı değişkene frekans ve yüzde dağılımını verir (Büyüköztürk, 2002, s.27). Programa giren öğrencilerin, ÖSS puanları ve özel yetenek sınavı puanları ile akademik başarıları arasında ilişkinin çözümlenmesinde ise “korelasyon analizi” istatistik tekniği kullanılmıştır. Korelasyon analizi, bağımlı değişkenle ilişkili olan iki ya da daha çok bağımsız değişkene dayalı olarak, bağımlı değişkenin tahmin edilmesine yönelik bir analiz türüdür. Bu analiz, bağımsız değişkenlerle bağımlı değişken arasında ilişkinin yönüne ilişkin yorum yapma olanağı verir (Büyüköztürk, 2002, s.31).

Bu araştırmada yapılan istatistiksel çözümlenmelerde anlamlılık düzeyi 0,05 olarak alınmıştır. Araştırma ile ilgili tüm istatistiksel çözümlenmelerde “SPSS 10,0 for Windows” paket programından yararlanılmıştır.

BULGULAR VE YORUMLARI

Bu bölümde, araştırma sorununun çözümlenmesi amacı ile toplanan verilerin istatistiksel çözümlenmeleri yapılarak elde edilen bulgulara ve bunların yorumlanmasına yer verilmiştir. Bulgular ve yorumlarda, araştırmanın amacı ile ilgili soruların sırası izlenmiştir. Her bir amaca ilişkin istatistiksel tablo verildikten sonra aynı başlık altında maddelerin yorumları yapılmıştır.

Özel Yetenek Sınavına Başvuran Öğrencilerin Diploma Alanları ve ÖSS Puanları

Araştırmanın birinci alt amacı, özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin diploma alanlarının ve ÖSS puanlarının belirlenmesini içermektedir. Bu amaçla frekans ve yüzdelerden yararlanılmıştır. Özel yetenek sınavına başvuran öğrencilerin diploma alanlarına ve ÖSS puanlarına ilişkin bulgular Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Özel Yetenek Sınavına Başvuran Öğrencilerin Diploma Alanları ve ÖSS Puanları

		Öğrenci Sayısı (n)	Yüzde(%)
<i>Diploma Alanı</i>	Güzel Sanatlar	75	23, 8
	Diğer	240	76, 2
<i>ÖSS Puanı</i>	160–169	19	6, 0
	170–179	50	15, 9
	180–189	59	18, 7
	190–199	55	17, 5
	200–209	59	18, 7
	210–219	47	14, 9
	220–229	12	3, 8
	230–239	11	3, 5
	240 ve üzeri	3	1, 0

Tablo 1 incelendiğinde, özel yetenek sınavına katılan öğrencilerin %23,8’i güzel sanatlar alanından, %76,2’si diğer alanlardan gelmektedir. Öğrencilerin %85,7’si ÖSS’den 170–210 arasında puan almışlardır.

Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Yetenek Sınavı Puanları

Araştırmanın ikinci alt amacı, özel yetenek sınavına giren öğrencilerin yetenek sınavı puanlarının belirlenmesini içermektedir. Bu amaçla frekans ve yüzdelerden yararlanılmıştır. Özel yetenek sınavına giren öğrencilerin yetenek sınavı puanlarına ilişkin bulgular Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Özel Yetenek Sınavına Giren Öğrencilerin Yetenek Sınavı Puanları

	Yetenek Sınavı Puanı	Öğrenci Sayısı (n)	Yüzde(%)
I. Aşama (Modelden desen)	0-9	18	5,7
	10-19	50	15,9
	20-29	16	5,1
	30-39	13	4,1
	40-49	17	5,4
	50-59	30	9,5
	60-69	33	10,5
	70-79	25	7,9
	80-89	34	10,8
	90 ve üzeri	79	25,1
II. Aşama (Suluboya)	0-9	46	14,6
	10-19	62	19,7
	20-29	30	9,5
	30-39	28	8,9
	40-49	24	7,6
	50-59	37	11,7
	60-69	36	11,4
	70-79	18	5,7
	80-89	13	4,1
	90 ve üzeri	21	6,7

Tablo 2’de, özel yetenek sınavının I. aşamasında öğrencilerin üçte birinden fazlası (%36,2), II. aşamasında ise yaklaşık üçte ikisi (%60,3) 50’nin altında puan aldıkları görülmektedir. Bu bulgu, öğrencilerin yaklaşık yarısının özel yetenek sınavına yeterince hazırlanmadan, sadece şanslarını denemek için katıldıkları şeklinde yorumlanabilir. Yolcu (2004, s.149) ve Dumanoğlu’nun (2004, s.111) “ÖSS sınavında istediği fakültelere giremeyen öğrencilerin şanslarını denemek için özel yetenek gerektiren programlara başvurdukları” şeklindeki görüşleri araştırma bulgularıyla örtüşmektedir.

II. aşama puanlarında öğrencilerin daha başarısız olmalarının nedeninin, özel yetenek sınavı hazırlık kurslarının sadece desen çizmek üzerine yoğunlaşması, dolayısıyla öğrencilerin desen çizimini ezberlemeleri olduğu düşünülmektedir. Sınavı kazanan birinci sınıf öğrencilerin birçoğunda öğrencilerin modele bakmadan ezberindeki hayali deseni çizmeleri sık sık gözlenmektedir. Yolcu’nun (2004, s.153), “yetenek sınavı hazırlık kurslarında, öğrencilere bazı model duruşları ezberletilerek çizimler yaptırıldıkları” görüşü araştırma bulgularıyla örtüşmektedir.

Öğrencilerin Diploma Alanlarına Göre Sınavı Kazanma Durumları

Öğrencilerin diploma alanlarına göre sınavı kazanma durumlarının belirlenmesinde çapraz tablo (crosstab) kullanılmıştır. Bu bulgulara ilişkin verilere Tablo 3'te yer verilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin Diploma Alanlarına Göre Sınavı Kazanma Durumları

Sınav Başarısı		Sınavı Kazanan		Sınavı Kazanamayan	
		(n)	(%)	(n)	(%)
Diploma Alanı	Güzel Sanatlar	21	28,0	54	72,0
	Diğer	39	16,3	201	83,7

Tablo 3 incelendiğinde, özel yetenek sınavına katılan güzel sanatlar alanlarından mezun olan öğrencilerin %72'si, diğer alanlardan katılan öğrencilerin de %83,7'si sınavı kazanamamıştır. Yerleştirme puanı hesaplanırken güzel sanatlar alanından mezun öğrencilerin AOBP'leri 0,52 ile, diğer alanlardan gelen öğrencilerin ise 0,16 ile çarpılmaktadır. Buna rağmen öğrenci başarıları arasında büyük bir farklılığın olmaması dikkat çekicidir. Kalaycı'nın (2004, s.142) araştırmasında, “özel yetenek gerektiren programlara güzel sanatlar alanından gelen çok sayıda öğrencinin giremediği” sonucu araştırma bulgularıyla örtüşmektedir.

Öğrencilerin ÖSS Puanları ve Özel Yetenek Sınavından Aldıkları Puanlara Göre, Sınavı Kazanma Durumları

Öğrencilerin ÖSS puanları ile özel yetenek sınavından aldıkları puanlara göre, sınavı kazanma durumlarının belirlenmesinde çapraz tablo (crosstab) kullanılmıştır. Bu bulgulara ilişkin verilere Tablo 4'te yer verilmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin ÖSS Puanları ve Özel Yetenek Sınavından Aldıkları Puanlara Göre Sınavı Kazanma Durumları

Yetenek Sınavı Puan Ort.	ÖSS puanı							
	160-179	180-189	190-199	200-209	210-219	220-229	230-239	240-
	n	n	n	n	n	n	n	n
SINAVI KAZANAN	0-9							1
	10-19				1			
	40-49		1		1			
	50-59				2	1	1	1
	60-69		1	1	2	3	2	1
	70-79		1		2	4	1	
	80-89		1	3	4	4		1
	90-		1		4	10	1	2
	90-		1		1			1
SINAVI KAZANAMAYAN	0-9	2	5	4	4		1	
	10-19	3	6	6	8	6	1	2
	20-29	2	3	6	3	3		2
	30-39		6	10	9	1	2	2
	40-49	4	5	7	9	2		
	50-59	4	10	6	3	8	2	
	60-69	2	7	8	9	3	1	
	70-79	1	2	4	3	2		
	80-89		5	2	2			
	90-	1	1	1	1			

Tablo 4 incelendiğinde, yetenek sınavından 70 puandan daha az puan alan 20 öğrencinin sınavı kazandığı buna karşılık, 70 ve daha fazla puan alan 25 öğrencinin sınavı kazanmadığı görülmektedir. Sınavı kazanan öğrencilerden 2'sinin yetenek sınavından 20'nin altında puan alarak kazanması, buna karşılık 5 öğrencinin 90 ve üzerinde puan almasına rağmen sınavı kazanamaması dikkat çekicidir. Bu bulgu, özel yetenek sınavlarında ÖSS puanının etkisinin öğrencilerin yetenek sınavlarında aldıkları puanlardan daha etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir. Gökbulut'un (2004, s.86) "özel yetenek sınavlarında bazı öğrencilerin sınav performanslarıyla değil, ÖSS puanı avantajlarıyla sıralamaya girdiği" görüşü araştırma bulgularıyla örtüşmektedir.

Programa Giren Öğrencilerin, ÖSS Puanları ve Özel Yetenek Sınavı Puanları ile Uygulamalı Derslerdeki Başarıları Arasında İlişki

Programa giren öğrencilerin, ÖSS puanları ve özel yetenek sınavı puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında ilişkinin belirlenmesinde "korelasyon analizi" istatistik tekniği kullanılmıştır. Bu bulgulara ilişkin verilere Tablo 5'te yer verilmiştir.

Tablo 5. Programa Giren Öğrencilerin, ÖSS Puanları ve Özel Yetenek Sınavı Puanları ile Uygulamalı Derslerdeki Başarıları Arasında İlişki

	Uygulamalı Derslerdeki Başarı	Yetenek Sınavı Puanı	ÖSS Puanı
Uygulamalı Derslerdeki Başarı	-	0,191	-0,391
Yetenek Sınavı Puanı	0,191	-	-0,278
ÖSS Puanı	-0,391	-0,278	-

Tabloda yer alan değerler Pearson korelasyon katsayılarıdır.

Tablo 5 incelendiğinde, öğrencilerin ÖSS puanları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında negatif ve orta düzeyde; yetenek sınavı puan ortalamaları ile uygulamalı derslerdeki başarıları arasında pozitif ve düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmektedir. Pearson korelasyon katsayısının 0,30–0,70 arasında olması orta düzeyde bir ilişki olduğunu göstermektedir (Büyüköztürk, 2002, s.32).

Bu bulgulara göre, öğrencilerin uygulamalı derslerdeki başarıları ile ÖSS puanları arasında ters yönde; yetenek sınavı puanları ile düşük de olsa doğru bir ilişki olduğu söylenebilir. Bu bulgu, sanat eğitimi veren okullarda özel yetenek sınavlarında ÖSS puanının etkisinin bu kadar yüksek olmasının, öğrencilerin uygulamalı derslerdeki başarılarını olumlu yönde etkilemediği şeklinde yorumlanabilir. Yetenek sınavlarında alınan puanların etkisinin artırılması, bu okulların başarıları üzerinde daha olumlu etkiler yaratacağı düşünülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada elde edilen bulgulardan şu sonuçlara ulaşılmıştır:

- Özel yetenek sınavına katılan öğrencilerin yaklaşık dörtte biri güzel sanatlar alanından, dörtte üçü ise diğer alanlardan gelmektedir.
- Özel yetenek sınavının I. aşamasında öğrencilerin üçte birinden fazlası, II. aşamasında ise yaklaşık üçte ikisi 50'nin altında puan almışlardır.
- Özel yetenek sınavına katılan güzel sanatlar alanlarından mezun olan öğrencilerin %72'si, diğer alanlardan katılan öğrencilerin de %81'i sınavı kazanamamışlardır. Özel yetenek sınavına katılan güzel sanatlar alanından mezun öğrencilere tanınan katsayı ayrıcalığı da düşünüldüğünde bu öğrencilerin sınavı kazanma oranları düşüktür.
- Özel yetenek sınavından 70 puandan daha az puan alan 20 öğrencinin sınavı (sınavı kazananların %33'ü) kazandığı buna

karşılık, 70 ve daha fazla puan alan 25 öğrencinin sınavı kazanmadığı belirlenmiştir.

- Programa giren öğrencilerin uygulamalı derslerdeki başarıları ile ÖSS puanları arasında ters yönde; özel yetenek sınavı puanları ile doğru yönde bir ilişki vardır.

Araştırma bulgularına dayalı olarak alınabilecek önlemlere ve bu konuda yapılmasının yararlı olacağı düşünülen araştırmalara ilişkin öneriler aşağıda verilmiştir.

- 2004–2005 öğretim yılında, Dumlupınar Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesinde, eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş öğretmenliği programlarının özel yetenek sınavlarında kullanılan değerlendirme yöntemi kullanılmıştır. Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş öğretmenliği programları özel yetenek sınavlarında da aynı sorunların olduğu düşünülmektedir. Eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü resim-iş öğretmenliği programlarında özel yetenek sınavlarına ilişkin benzer bir araştırmanın yapılması ve araştırma bulgularının bu araştırma bulguları ile karşılaştırılması sorunun çözümüne ilişkin öneriler geliştirilmesinde yararlı olacağı düşünülmektedir.
- Özel yetenek sınavlarında ÖSS puanının etkisi azaltılmalı, buna karşılık yetenek sınavlarında alınan puanların etkisi artırılmalıdır. Bu konuda somut bir öneri sunmak gerekirse; özel yetenek sınavlarına başvuru sırasında ÖSS taban puanı artırılabilir, ancak özel yetenek sınavı değerlendirmesinde ÖSS puanı dikkate alınmamalıdır.
- Fakültelerin yaptığı yetenek sınavının niteliğinin artırılmasına dönük çalışmalar yapılmalıdır.
- Öğrencilerin ÖSS puanı ile akademik başarıları (lisans ortalamaları) arasında ilişkinin belirlenmesine yönelik araştırmalar yapılabilir.
- Güzel sanatlar alanında eğitim veren ortaöğretim okullarında, özellikle de Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinin de eğitimin niteliğini artırmaya yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- Farklı sosyo-kültürel bölgelerde yar alan güzel sanatlar liselerinden mezun olan öğrencilerin özel yetenek sınavlarındaki başarılarının karşılaştırılmasına dönük araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Artut, Kazım (2001). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. 1. Baskı. İstanbul: Anı Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Şener (2002). *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Çilenti, Kamuran (1984). *Eğitim Teknolojisi ve Öğretim*. Ankara: Kadioğlu matbaası.
- Dumanoğlu, Selçuk (2004). “Resim Öğretmenliği Programı Özel Yetenek Sınavlarına Yönelik Öğretim Elemanları Görüşleri”. *Gazi Üniversitesi Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Gençaydın, Zafer (2002). “Sanat Eğitimsi Yetiştirmede G.E.E. Resim Bölümünün Yeri ve Önemi” *Sanat Eğitimi Sempozyumu*. Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.
- Gökbulut, Nur (2004). “Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir-Ağrı-Erzincan Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri, Resim-İş ve Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Örneğinde Özel Yetenek Sınavı Puanlarının Değerlendirilmesi” *Gazi Üniversitesi Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Karasar, Niyazi (1994). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar, İlkeler, Teknikler*. Ankara: 3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (2005). Ankara
- Yolcu, Enver (2004). “Özel Yetenek Sınavlarının Resim Yeteneğini Ölçmedeki Niteliği”. *Gazi Üniversitesi Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.
- Uçan, Ali (2002). “Türkiye’de Çağdaş Sanat Eğitiminde Öğretmen Yetiştirme Süreci ve Başlıca Yapılanmalar” *Gazi Üniversitesi Sanat Eğitimi Sempozyumu*, Ankara: Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası.